

גם נראה להסמיק על שהקילו במוצ"ש חזון בלבישת בגדי שבת, כפי שמסופר על הגאון רבי **איסר זלמן מלצר זצ"ל** מירושלים, שדרכו היה להתפלל בימות החול בביהמ"ד בשכונת **"בתי ראנד"**, ובשבת התפלל ב**"בתי ברוידא"**. ב"בתי ברוידא" התפללו בני אשכנז, ובבתי ראנד התפללו החסידים, וביניהם חסידים מובהקים מירושלים של מעלה, כגון רבי **מרדכי הערש שמרלר**, רבי **חיים הערש אייזנבאך**, רבי **ברוך יצחק פריינד**, רבי **חיים ריישער ז"ל** ועוד, ונהנה מאוד להיות בצילם<sup>1</sup>.

פעם, בתשעה באב שחל במוצ"ש יצא רבי איסר זלמן זצ"ל מביתו להתפלל מעריב ולומר 'איכה' בביהמ"ד ב"בתי ברוידא". אולם כשהגיע לשם, ראה שגמרו תפילתם ועומדים להתחיל בקריאת איכה. וחישב בדעתו, שבוודאי בבתי ראנד אצל החסידים מאחרים לצאת מן השבת וטרם התחילו בתפילת מעריב, ופנה ללכת שמה. אמנם בהליכתו חישב, שבוודאי ינהגו החסידים שלא לפשוט את בגדי

---

ז. דרכם של חסידים בני עליה אלו להתפלל בשעה מאוחרת, כשעה תשע, אחרי שעות של הכנה מאשמורת הבוקר. ורגיל היה בפי אנשי ירושלים לומר, שעל האדם להתפלל שבניו יגדלו או כמתפללי מנין הראשון בבתי ברוידא או כמנין האחרון בבתי ראנד, כי הליטאים היראים בבתי ברוידא התפללו ותיקין, והחסידים המובהקים בבתי ראנד התפללו מאוחר...

ואודות ההערצה של רבי **איסר זלמן כלפי** אלו החסידים מסופר, שחתנו **הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל** שהה פעם בארה"ק, והבחין בחמיו רבי **איסר זלמן**, איך שאחרי התפילה בבתי ראנד הוא מתיישב למסיבת לחיים עם החסידים ומאזין לשיחתם מצדיקי הדורות, הבעשה"ק ותלמידיו. ולרבי אהרן לא היה ניחא התנהגות זו, ואמר לחמיו שאין זה לפי כבודו. השיב לו רבי **איסר זלמן**: אולי שיעור תוכל לומר יותר טוב ממני, אבל להיות מבין על 'א' ערליכע יוד' אני יודע יותר טוב ממך (היינו שהוא מבין על אלו החסידים, ולכן נהנה לשהות במחיצתם).

השבת והשטריימל במוצ"ש, ובוודאי יתפללו מעריב ואיכה עם השטריימל לראשם.

ורבי איסר זלמן היה לובש שטריימל בשבתות כמנהג הגר"א, אבל במוצ"ש ת"ב כבר פשטו, רק חשב שהחסידים מסתמא כן נוהגים לומר איכה עם השטריימל, ולכן החליט לפנות לביתו ללבוש שוב השטריימל שלא להיות שונה משאר המתפללים. וכשנכנס לביהמ"ד ב"בתי ראנד" עטור בשטריימל לראשו, הבחין בכל הקהל הלובשים בגדי חול כנהוג, אבל הוא היחיד שנכנס בבגדי שבת, וכולם הסתכלו עליו בפליאה, ואחד החסידים רבי חיים הערש אייזנבאך ז"ל חשב שבוודאי כן הוא מנהגו של רבי איסר זלמן במוצ"ש ת"ב לישאר עם השטריימל, ולכן קרא לעבר החסידים: בואו וראה מה נעשה מאתנו, שאנו לבושים בגדי חול ורבי איסר זלמן הוא זה שלובש בגדי שבת... אנחנו צריכים ללמוד חסידות מרבי איסר זלמן איך צריכה קדושת שבת לבעור בקרבנו...

ואפשר ללמוד מעובדא זו, שבמוצ"ש - אפילו אם חל בו ת"ב, אין זה איסור חמור כ"כ ללבוש בגדי שבת, כי רבי איסר זלמן לבשם בפשטות, א"כ כ"ש בסתם מוצ"ש חזון יש להקל, וכדברינו לעיל שטעם המג"א לא שייך בימינו [אבל כמובן, אין ללמוד הלכה מפי מעשה].